

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Elm və Təhsil Nazirliyinin
3-23/3-2-5485/2025 №-li hömrəli 08.09 2025-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın şifri və adı: 7003009 – Instrumental ifaçılıq

BAKI – 2025

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin 7003009 – Instrumental ifaçılıq ixtisası üzrə təhsil proqramı (bundan sonra – təhsil proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı”na, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - ixtisas üzrə məzunun səriştələrini, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə tədris və təlim metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, təhsilalanın təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini davam etdirmə imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - təhsilalanları və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik, bacarıq və təlim nəticələri ilə tanış etmək;
 - təhsil proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı prosese cəlb olunan tərəfdaşları məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil proqramı, tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Təhsilalanın 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 akademik saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Bu zaman auditoriya saatlarının həcmi 12-16 akademik saat təşkil edir. Peşəkar məqsədlər üçün dərinlən öyrənilən ixtisaslaşmalar üzrə həftəlik dərslərin yükünün həcmi dəyişdirilə bilər.
- 1.5. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılan hər bir ixtisaslaşması üzrə ayrıca təhsil proqramı hazırlanmalıdır. Hər bir ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı müvafiq ixtisasın təhsil proqramındakı bölmələrlə yanaşı, həmin ixtisaslaşma üzrə tədris və təlim metodları, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üsulları, təcrübələrin təşkili və qiymətləndirilməsi və s. bölmələri də əks etdirməlidir.

2. Məzunun səriştələri

- 2.1. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi səriştələrə yiyələnəlməlidir:
 - peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri müstəqil şəkildə həll edə bilmək;
 - müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək; müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin səbəblərini araşdırmaq, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək, dəyərləndirmək və qiymətləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı öz fəaliyyətini tənqidi şəkildə dəyərləndirmək;

- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan dilində və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək, əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak etmək;
- müxtəlif üsullarla öz bilik və səriştələrini başqalarına ötürə bilmək;
- istənilən şəraitdə etik davranış qaydalarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmək, şəxsi davranışlarının etik aspekt və imkanlarını, məhdudiyyətlərini və sosial rolunu anlamaq;
- davamlı öyrənmə və peşəkar inkişafı ilə bağlı özünün və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirə bilmək, həmçinin müstəqil öyrənmə üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək.
- musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etmək;
- müxtəlif dövrlərə və üslublara aid musiqi əsərlərini texniki və bədii cəhətdən yüksək səviyyədə ifa etmək;
- solo, kamera və orkestr ifaçılığında iştirak etmək;
- musiqi üslublarını və ifa texnikalarını təhlil və müqayisə edə bilmək;
- Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olmaq;
- ifaçılıqda yaradıcılıq və improvizasiya etmək (xüsusilə müasir musiqi və ansambl ifalarında);
- kamera və ansambl ifalarında harmonik uyğunlaşma, intonativ dəqiqlik və "musical interaction" bacarığından istifadə etmək;
- ifaçılıq təcrübəsi və nəzəri biliklərə əsaslanaraq ixtisas yönümlü repertuarı hazırlamaq və proqramı fərdi tərtib etmək;
- musiqi obrazlarını konseptual şəkildə formalaşdırmaq;
- səhnədə fərdi yaradıcılığını nümayiş etdirmək;
- ifa etdikləri əsərlər haqqında geniş məlumatlara və biliklərə malik olmaq;
- ifaçılıq xüsusiyyətlərini düzgün tətbiq etmək, kompozisiya, forma, həmçinin harmonik, melodik və digər xüsusiyyətləri təhlil etmək;
- konsertmeyster kimi müxtəlif alətləri, həmçinin vokal ifaçılarını müşayiət etmək, ifaçılıq bacarıqlarını tətbiq etmək;
- interpretasiya zamanı partnyor ifaçılarla bədii sinxronluq və qarşılıqlı çeviklik nümayiş etdirmək;
- müasir ifaçılıq və təlim metodlarından, rəqəmsal texnologiyalardan yaradıcılıqla istifadə edə bilmək;
- müasir musiqi texnologiyalarını seçmək və tətbiq etmək
- ansamblı ifaçılar arasında harmoniyalı ünsiyyət və qarşılıqlı uyğunlaşmanı təmin etmək;
- məkanın akustik imkanlarına uyğun ifa edərək səslənmədə balans və aydınlığı təmin etmək.

2.2. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə səriştələrinə yiyələnməlidir:

Klassik musiqi alətləri ifaçılığı ixtisaslaşması üzrə:

Fortepiano üzrə:

- instrumental və vokal ifaçılarla ansamblı işləyərək müxtəlif üslublarda texniki və musiqi ifadə vasitələrini uyğun şəkildə tətbiq etmək;
- kamera musiqisi ansamblarında liderlik və uyğunlaşma bacarıqları ilə kollektiv ifadə fəal iştirak edərək, ifa strategiyaları qurmaq;
- musiqi əsərlərinin ifaçılıq təhlilini — applikatura, dinamika, frazirovka, pedalizasiya və digər texniki-praktik üsulları yüksək səviyyədə şərh etmək və redaktə zamanı məqsədyönlü şəkildə tətbiq edə bilmək;
- nəzəri biliklərini ifa prosesinə tətbiq edərək musiqi ibarələrinin, onların temp və dinamikasının ifadəli səslənməsinə nail olmaq;

- ansambl üzvləri arasında intonasiya, aqogika və musiqi ibarələrinin uyğunluğunu təmin edərək ifaçılıq interpretasiyasının nəzəri təhlil nəticələrini bədii şəkildə tətbiq edə bilmək;
- əsərlərin struktur və texniki təhlilini apararaq, fərdi və təkrar redaktə, yüksək estetik səviyyədə ifa etmək.

Simli alətlər üzrə:

- müxtəlif formatlı (duet, trio, kvartet və s.) kamera ansambl kollektivlərində stilistik uyğunluq, musiqi dialoqu və ansambl dinamikasının qurulması üzrə peşəkar bacarıqlara malik olmaq;
- kollektiv musiqi təfəkkürünə əsaslanaraq musiqi ideyasının paylaşılmış şəkildə ifadəsinə nail olmaq;
- simfonik və kamera orkestrləri tərkiblərində simli alət ifaçısı kimi kollektiv musiqi proseslərinə texniki və interpretativ səviyyədə yüksək inteqrasiya nümayiş etdirmək;
- həm solo, həm də müşayiətçi qismində bədii məqsədləri aydın şəkildə çatdırmaq;
- simli alətlər ifaçısı kimi konsertmeyster-illüstrator funksiyasını həyata keçirərək orkestr daxilində estetik rəhbərlik, intonasiya koordinasiyası və interpretativ təşəbbüs bacarıqlarını nümayiş etdirmək;
- dirijorun göstərişlərini bədii şəkildə gerçək ifaya yönləndirərək orkestrin ritmik strukturunu, dinamik gərginliyini və bədii intonasiyasını yarada bilmək.
- konsertmeyster kimi orkestr daxilində texniki və psixoloji sabitlik mühitini qorumaq;
- ifa zamanı partnyorlar arasında koordinasiya və səhnə davranışı baxımından nümunəvi liderlik funksiyasını icra etmək.

Nəfəs və zərb alətləri üzrə:

- müxtəlif formatlı (duet, trio, kvartet və s.) kamera ansambl kollektivlərində stilistik uyğunluq, musiqi dialoqu və ansambl dinamikasının qurulması üzrə peşəkar bacarıqlara malik olmaq;
- kollektiv musiqi təfəkkürünə əsaslanaraq musiqi ideyasının paylaşılmış şəkildə ifadəsinə nail olmaq;
- simfonik və nəfəs orkestrləri tərkiblərində nəfəs və zərb alətləri ifaçısı kimi kollektiv musiqi proseslərinə texniki və interpretativ səviyyədə yüksək inteqrasiya nümayiş etdirmək;
- həm solo, həm də müşayiətçi qismində bədii məqsədləri aydın şəkildə çatdırmaq;
- nəfəs və zərb alətləri üzrə solo ifa sahəsində texniki virtuozluğu, musiqi intonasiyasını və ifaçı interpretasiyasını birləşdirərək yüksək səviyyəli peşəkarlığa malik olmaq;
- klassik və müasir repertuarın mürəkkəb nümunələrini bədii, üslubi və dramaturji baxımdan əsaslandırılmış konseptual yanaşma ilə təqdim etmək;
- solo ifa zamanı musiqi frazalarının ifadəli modelləşdirilməsi, ifa dinamikasının tənzimlənməsi, nəfəs və artikulyasiya texnikalarından yaradıcı istifadə etmək;
- psixoloji baxımdan auditoriya ilə əlaqəni formalaşdırmaq;
- partitura təfəkkürünə əsaslanaraq öz ifa partiyasının struktur və funksional mahiyyətini qavramaq;
- musiqi dramaturgiyasının inkişafına adekvat reaksiyalar verərək orkestr səslənməsinin bütövlüyünü təmin etmək;
- stilistik çəviklik, musiqi jestikası, eşitmə-müşahidə refleksi və çəviklik göstərərək ansambl kontekstində yaradıcı qarşılıqlı münasibət qurmaq.

Orqan və klavesin üzrə:

- instrumental və vokal ifaçılarla ansamblada işləyərək müxtəlif üslublarda texniki və musiqi ifadə vasitələrini uyğun şəkildə tətbiq etmək;
- kamera musiqisi ansamblarında liderlik və uyğunlaşma bacarıqları ilə kollektiv ifada fəal iştirak edərək, ifa strategiyalarını qura bilmək;

- əsərlərin struktur və texniki təhlilini apararaq, fərdi və təkrar redaktə, yüksək estetik səviyyədə ifa etmək;
- müxtəlif dövrlərə aid repertuar nümunələrini ifa edərkən üslubi dəqiqliyi və mənbə əsaslı interpretasiya prinsiplərini tətbiq etmək;
- polifonik quruluşların pedal və manual arasında rəşional bölgüsünü həyata keçirmək;
- liturgik və ya konsert kontekstində solistlərlə və vokal ansamblarla işləyə bilmək;
- Basso continuo praktikası, akkord və improvizəli müşayiət prinsipləri, transpozisiya və harmonik təhlil sahəsində nəzəri və praktiki səriştələr nümayiş etdirmək;
- ansamblın ifadə ritmini, musiqi nəfəsini və temp dəyişkənliyini müşayiət zamanı peşəkar şəkildə izləmək və yönləndirmək;
- ifa prosesində vokal və instrumental partiyaların tembr-dinamik balansını qoruyaraq ansamblın estetik və funksional bütövlüyünü təmin edə bilmək;
- müxtəlif tərkibli ansamblarda (barokko triosu, kilisə vokal ansamblı, instrumental duetlər) ifa təcrübəsinə uyğun şəkildə fəaliyyət göstərə bilmək;
- musiqi dialoqunun interaktiv qurulması, partnyor ifaçılarla artikulyasiya, frazirovka və dinamik ifadə baxımından sinxronlaşdırma, üslub uyğunluğunun qorunması kimi kompleks ifa komponentlərini tətbiq edə bilmək;
- musiqi əsərlərinin ifaçılıq təhlilini — applikatura, dinamika, frazirovka, pedalizasiya və digər texniki-praktik üsulları yüksək səviyyədə şərh etmək və redaktə zamanı məqsədyönlü şəkildə tətbiq etmək.

Xalq çalğı alətləri ifaçılığı ixtisaslaşması üzrə:

- Müxtəlif tərkibli orkestr, ansambl və xalq çalğı alətləri orkestrlərində solist və orkestr artisti kimi çıxış etmək;
- Xalq çalğı alətləri ansambllarında rəhbər, konsertmeyster kimi fəaliyyət göstərmək, musiqi kollektivlərini təşkil etmək və idarə etmək, ifa prosesində kordinasiyanı təmin etmək;
- Azərbaycan muğam ifaçılıq ənənələrini mənimsəməklə müxtəlif musiqi üslublarına keçid və sintez etmək;
- Xalq çalğı alətlərinin ifa imkanlarını, diapazonunu nəzərə alaraq Azərbaycan və dünya musiqi nümunələrini solo, duet, trio, kvartet üçün işləyib köçürmək və əsərin yüksək səviyyədə ifasını təmin etmək;
- Xalq çalğı alətlərindən ibarət ansamblarda muğam kompozisiyalarını mükəmməl ifa etmək;
- Xalq çalğı alətləri üçün işlənmiş və köçürülmüş əsərləri təhlil etmək.

3. Təhsil proqramının strukturu

3.1. Təhsil proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ali elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisaslaşmaların adları	Verilən dərəcə	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
○ Klassik musiqi alətləri ifaçılığı	Magistr ali elmi-ixtisas	1.5 il	90
○ Xalq çalğı alətləri ifaçılığı			

3.2. Təhsil proqramı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə 90 (1,5 il) AKTS kreditindən ibarət olmalıdır. Hər semestrə 5 fəndən çox olmamaq şərti ilə 30 kredit nəzərdə tutulmuşdur. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Sıra sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
1	<p>Akademik yazı və etika</p> <p><i>Bu fənnin məqsədi akademik yazı, danışiq və dürüstlüyün əsaslarını öyrətmək, magistrantların elmi məqalə, dissertasiya, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmaq, konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikasını bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Fənn təhsilalanlara akademik üslub, mənbələrdən düzgün istifadə, istinad qaydaları və etik normalar haqqında bilik və sərişələr verəcəkdir.</i></p>	6
2	<p>Layihələrin idarə olunması</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətləri, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələri və digər məsələləri ətraflı izah olunur, eləcə də layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzularda biliklər aşılır. Bununla yanaşı, sözügedən fənn layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlıdır. Burada dəyişikliklər fonunda layihələrin idarə edilməsi, risklərin düzgün qiymətləndirilməsi, "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" in vəzifələri və s. mövzular əhatə olunmalıdır.</i></p>	6
3	<p>Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər¹</p> <p><i>ixtisaslaşmadan asılı olaraq buraya daxil edilən fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında öz əksini tapır.</i></p>	72
...	<p>Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər²</p> <p><i>Müvafiq fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada ixtisaslaşmadan asılı olaraq müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında əksini tapır.</i></p>	
Təcrübə		
...	Elmi-pedaqoji təcrübə	6
CƏMI		90

¹ Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir və müvafiq ixtisaslaşma üzrə qəbul olan təhsilalan üçün məcburi xarakter daşıyır. Bu bölmədə minimum 4 fənn olmalıdır.

² Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Sözügedən fənlər müəyyən edilən zaman əmək bazarının təklifləri də nəzərə alınır və bu məqsədlə ali təhsil müəssisələri və əmək bazarı nümayəndələrindən ibarət işçi qrupunun yaradılması tövsiyə olunur. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər təhsilalanlar üçün seçmə xarakter daşımali, eləcə də təhsilalanların xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır. Bu bölmədə minimum 3 fənn olmalıdır.

4. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 4.1. Bu təhsil proqramı üzrə məzunlar təhsil və ya fəaliyyət sahəsi ilə bağlı əsas anlayışlar, nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında sistemli, ümumi təsəvvürə və geniş biliyə malik olmalı, konkret (ixtisaslaşmış) təhsil və ya fəaliyyət sahəsində dərin biliklərə yiyələnmişlər.
- 4.2. İxtisaslaşmanın təhsil proqramının hər bir fənn üzrə təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 4.3. İxtisaslaşma üzrə proqramın təlim nəticələri Əlavə 1-də müəyyən olunur. Fənlər üzrə təlim nəticələri isə hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təhsil proqramının təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 4.4. Təhsil proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən elmi və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

5. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsi tədris, təlim və qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş müasir auditoriyalara malik olmalı, tələbələrə lokal şəbəkə və internetə, elektron kitabxanalara və onlayn arxiv resurslarına fasiləsiz çıxış imkanı yaratmalıdır. Eyni zamanda, tələbələrin ixtisaslaşma üzrə dərin biliklərə yiyələnməsi və elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını dəstəkləmək məqsədilə müasir elmi jurnallar, elmi məlumat bazalarına və virtual laboratoriya mühitlərinə, akademik etik mühitə inteqrasiya üçün antiplagiat sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir. Ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə aşağıdakı infrastruktur tələbləri nəzərə alınmalıdır:

Klassik musiqi alətləri ifaçılığı və Xalq çalğı alətləri ifaçılığı ixtisaslaşmaları üzrə:

İxtisas və ansambl məşqləri üçün sahə üzrə müxtəlif alətlər (fortepiano, royal, violin, viola, cello, kontrabas, taxta, mis, zərb, böyük və kiçik orqan, klavesin və s., o cümlədən xalq çalğı alətləri) ilə təchiz edilmiş sinif otaqları;
Akustik baxımdan (səsin dağılımı, əks-səda və s.) təkmilləşdirilmiş konsert salonu və kamera musiqisi zalı, təlim və tədris otaqları;
Not kitabxanası (alətlər üzrə);
Audiovizual texnologiyalarla təchiz olunmuş multimedia avadanlıqları (ifa analizləri, tədris təqdimatları və s. üçün);
Musiqi texnologiyaları laboratoriyası (ifa yazıları, redaktə və interpretasiya araşdırmaları üçün müvafiq proqram təminatı ilə təchiz olunmuş);
Fortepiano aləti üzrə ixtisas və ansambl məşqləri üçün ikili royalla (duet) təchiz edilmiş sinif otaqları.
Hər alətin saxlanması üçün uyğun otaqlar;
Alətlərin təmiri və baxımı üçün xüsusi otaq;
Səs izolyasiyası ilə təmin edilmiş səhnə və tədris otaqları;
Məşqlər üçün yaxşı işıqlandırılmış və havalandırılmış xüsusi otaqlar.

- 5.2. Ali təhsil müəssisələrinin tədrisə cəlb olunan akademik heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Elmi dərəcəsi olmayan, lakin müvafiq sahədə ən az 5 il iş təcrübəsi olan mütəxəssislər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, elmi ada və ya elmi dərəcəyə sahib olan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Karyera imkanları və ömürboyu təhsil

- 6.1. Instrumental ifaçılıq ixtisası üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Mədəniyyət Nazirliyi və digər dövlət və özəl və bələdiyyə qurumları nəzdində fəaliyyət göstərən ansamblarda solo ifaçı, bədii rəhbər, orkestr artisti, orkestr direktoru; ali təhsil müəssisələrində pedaqoq, solist, bədii rəhbər, konsertmeyster, konsertmeyster-illüstrator; filarmoniyalar, konsert təşkilatlarında solist, konsertmeyster, ansambl üzvü, bədii rəhbər; müxtəlif teatrlarda müşayiətçi (konsertmeyster), orkestr artisti, orkestr direktoru, solist; kamera ansambları, simfonik orkestrlər və s.-də piano partiyaları üzrə ifaçı, solo ifaçı, bədii rəhbər, orkestr artisti, orkestr direktoru və s.; konsert, festival və müsabiqələrin təşkilatçısı və meneceri; media və yaradıcı sənayelər üzrə musiqi tərtibatçısı, redaktor işləyə bilər.
- 6.2. Ali təhsil müəssisəsi təhsil proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb-səhifələrində yerləşdirməlidir.
- 6.3. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömür boyu təhsil almaları üçün ilkin şərtləndir.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyəti üzrə təlim nəticələri

**Klassik musiqi alətləri ifaçılığı ixtisaslaşması üzrə:
Fortepiano**

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Solo ifaçı kimi fortepiano sənətinin müxtəlif dövr və üslublarına dair geniş və mürəkkəb repertuarı yüksək bədii səviyyədə təqdim edəcək. İfa etdiyi əsərlərin musiqi dilini, forma strukturunu, dramaturji quruluşunu və üslub xüsusiyyətlərini dərinlən təhlil edərək fərdi interpretasiya nümayiş etdirəcək. Nəzəri biliklərini ifa prosesinə tətbiq edərək musiqi ibarələrinin, onların temp və dinamikasının ifadəli səslənməsinə nail olacaq. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olacaq.
PTN 2. Konsertmeyster kimi instrumental və vokal ifaçılarla əməkdaşlıq edərək müxtəlif üslub və janrlarda mürəkkəb əsərləri yüksək bədii və texniki bacarıqla müşayiət edəcək. Partnyor ifaçının tələblərinə uyğun şəkildə ritmik, intonasiyalı və dramaturji uyğunluğu təmin edəcək, əsərlərin vokal-instrumental balansını nəzəri analiz əsasında quracaq və konsert fəaliyyətində ifaçı ilə integrativ musiqi təfəkkürünü nümayiş etdirəcək.
PTN 3. Kamera musiqisi ansambllarında (duet, trio, kvartet və s.) müxtəlif dövrlərə və üslublara aid repertuarla işləyərək musiqi əsərlərinin forma, struktur və üslub təhlilini aparacaq, kollektiv musiqi ifasında liderlik və çevik uyğunlaşma bacarıqları nümayiş etdirəcək. Ansambl üzvləri arasında intonasiya, aqogika və musiqi ibarələrinin uyğunluğunu təmin edərək ifaçılıq interpretasiyasının nəzəri təhlil nəticələrini bədii şəkildə tətbiq edəcək.
PTN 4. Musiqi əsərlərinin ifaçılıq təhlilini — applikatura, dinamika, frazirovka, pedalizasiya və digər texniki-praktik üsulları yüksək səviyyədə şərh edəcək və redaktə zamanı məqsədyönlü şəkildə tətbiq edəcək. Müxtəlif dövrlərə və üslublara aid musiqi əsərlərini həm ilk dəfə, həm də təkrar redaktə edərək peşəkar səviyyədə ifa edəcək, geniş və sistemləşdirilmiş repertuar biliyinə malik olacaq. Musiqi materialını dərinlən mənimsəyəcək, interpretasiya zamanı fərdi üslubunu qorumaqla yanaşı, dövrün estetik tələblərinə uyğun ifa etməyi bacaracaq. Müasir musiqi texnologiyalarını seçməyi və tətbiq etməyi bacaracaq.
PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Forteplano ifaçılığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 6. Akademik yazı, danışıq və dürüstlüyün əsaslarını bilərək mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.
PTN 7. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirəcək. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olaraq tətbiq etməyi

bacaracaq. Musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etməyi bacaracaq.

Simli alətlər

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Simli alətlər üzrə fərdi (solo) ifa sahəsində dərin texniki hazırlıq, yüksək musiqi-estetik düşüncə və bədii təqdimat qabiliyyəti nümayiş etdirəcək. Müxtəlif dövrlərə və üslublara aid mürəkkəb repertuar nümunələrini dramaturji ardıcılıq və ifa zənginliyi ilə təqdim edəcək. Solo çıxışlarında mürəkkəb texniki üsulları yaradıcılıqla və peşəkar səviyyədə tətbiq edəcək, musiqi materialını emosional, semantik və struktur baxımdan şərh edərək səhnədə konseptual musiqi obrazı yaradacaq. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olacaq.

PTN 2. Simfonik və kamera orkestri mühitində simli alət ifaçısı kimi kollektiv musiqi proseslərinə bədii və texniki səviyyədə yüksək inteqrasiya nümayiş etdirəcək. Orkestrin intonasiya bütövlüyünü, tembr ahəngdarlığını və ritmik çevikliyini təmin edərək ifa prosesində funksional sabitlik və ifadəli plastika nümayiş etdirəcək. Partitura təhlilinə əsaslanaraq öz partiyasının dramaturji və üslub rolunu dərk edərək orkestr daxilində effektiv və məsuliyyətli iştirakçı kimi çıxış edəcək.

PTN 3. Müxtəlif formatlı (duet, trio, kvartet və s.) kamera ansambl kollektivlərində stilistik uyğunluq, musiqi dialoqu və ansambl dinamikasının qurulması üzrə peşəkar bacarıqlara yiyələnəcək. Kollektiv musiqi təfəkkürünə əsaslanaraq musiqi ideyasının ansabl ifadəsinə nail olacaq, interpretasiya zamanı partnyor ifaçılarla bədii sinxronluq və qarşılıqlı çeviklik nümayiş etdirəcək. Həm solo, həm də müşayiətəedici qismində çıxış edərək musiqi mətninin tamlığına nail olacaq.

PTN 4. Simli alətlər ifaçısı kimi konsertmeyster-illüstrator funksiyasını həyata keçirməyə qadir olacaq və orkestr daxilində estetik rəhbərlik, intonasiya koordinasiyası və interpretativ təşəbbüs bacarıqları nümayiş etdirəcək. Dirijorun göstərişlərini bədii şəkildə gerçək ifaya yönləndirərək orkestrin ritmik strukturunu, dinamik gərginliyini və bədii intonasiyasını yaradacaq. Konsertmeyster kimi orkestr daxilində texniki və psixoloji sabitlik mühitini qorumaqla yanaşı, ifa zamanı partnyorlar arasında koordinasiya və səhnə davranışı baxımından nümunəvi liderlik funksiyasını icra edəcək. Müasir musiqi texnologiyalarını seçməyi və tətbiq etməyi bacaracaq.

PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Simli alətlər ifaçılığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 6. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını bilərək mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 7. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirəcək. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olaraq tətbiq etməyi bacaracaq. Musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etməyi bacaracaq.

Nəfəs və zərb alətləri

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Nəfəs və zərb alətləri üzrə solo ifa sahəsində texniki virtuozluğu, musiqi intonasiyasını və ifaçı interpretasiyasını birləşdirərək yüksək səviyyəli peşəkarlığa malik olacaq. Klassik və müasir repertuarın mürəkkəb nümunələrini bədii, üslubi və dramaturji baxımdan əsaslandırılmış konseptual yanaşma ilə təqdim etməyi bacaracaq. Solo ifa zamanı musiqi frazalarının ifadəli modeləşdirilməsi, ifa dinamikasının tənzimlənməsi, nəfəs və artikulyasiya texnikalarının yaradıcı istifadəsi və psixoloji baxımdan auditoriya ilə əlaqənin formalaşdırılmasını bacaracaq. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olacaq.

PTN 2. Nəfəs və zərb alətləri ifaçısı kimi simfonik və nəfəs alətləri orkestri şəraitində kollektiv musiqi strukturlarına yüksək səviyyədə inteqrasiyasını bacaracaq. Orkestrlə dinamik və ritmik uyğunluq yaratmağı, balans və tembr harmoniyasını qorumağı, eyni zamanda dirijorun göstərişlərini funksional və interpretasiya cəhətdən operativ icra etməyi bacaracaq. Partitura təfəkkürünə əsaslanaraq öz ifa partiyasının struktur və funksional mahiyyətini qavrayacaq, musiqi dramaturgiyasının inkişafına adekvat reaksiyalar verəcək və orkestr səslənməsinin bütövlüyünü təmin etməyi bacaracaq.

PTN 3. Kamera ansambl ifaçısı kimi fərqli tərkibli (duet, trio, kvartet və s.) kollektivlərdə musiqi dialoqunun bərabər hüquqlu iştirakçısı olmağı, musiqi fikrini birgə formalaşdırmağı və ifadəli koordinasiyanı təmin etməyi bacaracaq. Stilistik çeviklik, musiqi jestikası, eşitmə-müşahidə refleksi və çeviklik göstərərək ansambl kontekstində yaradıcı qarşılıqlı münasibət qurmağı bacaracaq. Musiqi liderliyi, intonasiyalı birgə nəfəs və musiqi qərarlarının interaktiv paylaşımı əsasında ansamblın estetik bütövlüyünü qorumağı bacaracaq.

PTN 4. Ansambl bütövlüyünün təmin edilməsi istiqamətində mövqe göstərərək illüstrator qismində rolunu icra edəcək. İfaçılar arasında psixoloji sabitlik, bədii əməkdaşlıq mühiti və səhnə davranışının ahəngdarlığını təmin etmək baxımından məsuliyyət daşımağı bacaracaq. İfaçılıq bacarıqlarını və texniki üslubları tətbiq etməyi bacaracaq. Müasir musiqi texnologiyalarını seçməyi və tətbiq etməyi bacaracaq.

PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Nəfəs və zərb alətləri ifaçılığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 6. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını bilərək mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 7. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirəcək. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olaraq tətbiq etməyi bacaracaq. Musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etməyi bacaracaq.

Orqan və klavesin

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Solo ifaçısı kimi yüksək texniki çeviklik, çoxsəsliliyin analitik qavrayışı və musiqi dramaturgiyasının bədii tərtibi ilə ifaya nail olacaq. Müxtəlif dövrlərə – xüsusilə Renessans, Barokko, Klassik və XX əsr – aid repertuar nümunələrini ifa edərkən üslubi dəqiqliyi və mənbə əsaslı interpretasiya prinsiplərini tətbiq edəcək. Akustik məkanın xüsusiyyətlərinə uyğun şəkildə registr sistemini planlaşdıracaq, polifonik quruluşların pedal və manual arasında rəşional bölgüsünü həyata keçirəcək, ifa zamanı bədii konsepsiyanın tamlığına nail olacaq. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olacaq.

PTN 2. Liturgik və ya konsert kontekstində solistlərlə və vokal ansamblarla işləməyi bacaracaq. Basso continuo praktikası, akkord və improvizəli müşayiət prinsipləri, transpozisiya və harmonik təhlil sahəsində nəzəri və praktiki səriştələr nümayiş etdirməyi bacaracaq. Ansamblın ifadə ritmini, musiqi nəfəsini və temp dəyişkənliyini müşayiət zamanı peşəkar şəkildə izləməyi və yönləndirməyi bacaracaq. İfa prosesində vokal və instrumental partiyaların tembr-dinamik balansını qoruyaraq ansamblın estetik və funksional bütövlüyünü təmin etməyi bacaracaq.

PTN 3. Müxtəlif tərkibli ansambllarda (barokko triosu, kilsə vokal ansamblı, instrumental duetlər) ifa təcrübəsinə uyğun şəkildə fəaliyyət göstərməyi bacaracaq. Musiqi dialoqunun interaktiv qurulması, partnyor ifaçılarla artikulyasiya, frazirovka və dinamik ifadə baxımından sinxronlaşdırma, üslub uyğunluğunun qorunması kimi kompleks ifa komponentlərini tətbiq etməyi bacaracaq. Ansambl daxilində həm ritmik-sabitləşdirici, həm də bədii-yaradıcılıq yönümlü rol oynayaraq ifanın konseptual inkişafında fəal iştirak etməyi bacaracaq.

PTN 4. Musiqi əsərlərinin ifaçılıq təhlilini — applikatura, dinamika, frazirovka, pedalizasiya və digər texniki-praktik üsulları yüksək səviyyədə şərh edir və redaktə zamanı məqsədyönlü şəkildə tətbiq etməyi bacaracaq. Müxtəlif dövrlərə və üslublara aid musiqi əsərlərini həm ilk dəfə, həm də təkrar redaktə edərək peşəkar səviyyədə ifa edəcək, geniş və sistemləşdirilmiş repertuar biliyinə malik olacaq. Musiqi materialını dərindən mənimsəməyi, interpretasiya zamanı fərdi üslubunu qorumaqla yanaşı, dövrün estetik tələblərinə uyğun ifa etməyi bacaracaq. Müasir musiqi texnologiyalarını seçməyi və tətbiq etməyi bacaracaq.

PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Orqan və klavesin ifaçılığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 6. Akademik yazı, danışiq və dürüstlüyün əsaslarını bilərək mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 7. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirəcək. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olaraq tətbiq etməyi

bacaracaq. Musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etməyi bacaracaq.

Xalq çalğı alətləri ifaçılığı ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Xalq çalğı alətində peşəkar ifaçılıq texnikasının ən yüksək səviyyəsinə nail olaraq, solo konsert proqramını hazırlayacaq və çıxış edəcək. İfaçılıq təcrübəsi və nəzəri biliklərə əsaslanaraq ixtisas yönümlü repertuarı hazırlamağı və proqramı fərdi tərtib etməyi bacaracaq.
PTN 2. Xalq çalğı alətlərinin özünəməxsus bədii-texniki imkanlarını hərtərəfli mənimsəyərək müxtəlif ansambl və orkestrlərdə solo və orkestrin tərkibində çıxış edəcək.
PTN 3. Müxtəlif tərkibli xalq çalğı alətləri ansambllarında mürəkkəb və geniş dramaturji quruluşu malik muğam kompozisiyalarını mükəmməl ifa etməyi bacaracaq.
PTN 4. Azərbaycan muğam ifaçılığı ənənələrini dərinlən mənimsəməklə yanaşı, müxtəlif musiqi üslublarının prinsiplərini də qavrayacaq və bu üslubları müstəqil şəkildə sintez edə biləcək.
PTN 5. Xalq çalğı alətləri üçün dünya musiqisinin işlənilməmiş nümunələrini işləyib köçürməklə yanaşı ifa və təhlil etmə bacarığına malik olacaq. Musiqi obrazlarını konseptual şəkildə formalaşdırmağı bacaracaq.
PTN 6. Konsertmeyster kimi müxtəlif alətləri, həmçinin vokal ifaçılarını müşayiət etməyi bacaracaq. İfaçılıq bacarıqlarını düzgün tətbiq edəcək, kompozisiya, forma, həmçinin harmonik, melodik və digər xüsusiyyətləri təhlil etməyi bacaracaq.
PTN 7. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə dair geniş nəzəri bazaya malik olacaq. İfa etdiyi əsərlər haqqında geniş məlumat və biliklərə malik olacaq. Müasir musiqi texnologiyaları haqqında məlumata malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.
PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Xalq çalğı alətləri ifaçılığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 9. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.
PTN 10. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirəcək. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq edə biləcək. Musiqi yönümlü layihələrin təşkili və idarə olunmasında konsert menecmenti prinsiplərindən istifadə etməyi bacaracaq.

"Akademik yazı və etika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Akademik yazının məqsədi, strukturu və üslub xüsusiyyətlərini anlayaraq elmi esse, dissertasiya, məqalə və digər akademik sənədləri məntiqi və peşəkar şəkildə yazmağa bacaracaq.

FTN 2. Fərqli akademik janrlarda (məqalə, dissertasiya, tezis, referat və s.) yazı tələblərinə uyğun kontent hazırlamağı və ideyaları ardıcıl və əsaslandırılmış formada ifadə etməyi bacaracaq.

FTN 3. Mənbələrlə işləmə bacarığına yiyələnərək akademik yazılarda müxtəlif istinad sistemlərindən (APA, MLA, IEEE və s.) düzgün istifadə etməyi və plagiatdan yayınmağı bacaracaq.

FTN 4. Elmi diskussiyalar, seminarlar, simpozium və konfranslarda çıxış etmək üçün akademik danışq üslubunu mənimsəməklə fikirlərini peşəkar şəkildə təqdim etməyi bacaracaq.

FTN 5. Elmi fəaliyyət zamanı müəlliflik hüquqları, nəşr etikası və akademik dürüstlük prinsiplərini mənimsəyəcək və elmi araşdırmalarda bu prinsiplərə riayət edəcək.

FTN 6. Elmi tədqiqat və yazı prosesində qarşıya çıxan etik dilemmaları və düzgün davranış modellərini analiz edəcək və elmi mühitdə etik qərarlar verməyi bacaracaq.

"Layihələrin idarə olunması" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Layihənin məqsədlərini, mərhələlərini, resurslarını və maraqlı tərəfləri müəyyən etməklə layihənin planlaşdırılması və əsas idarəetmə elementlərini tətbiq etmə bacaracaq.

FTN 2. Layihələrdə effektiv komanda qurmaq, rolları bölüşdürmək və layihə menecerinin funksiyalarını yerinə yetirmək üçün liderlik və kommunikasiya bacarıqları nümayiş etdirəcək.

FTN 3. Layihənin vaxt cədvəllərini, büdcəsini, təchizat zəncirini və resurslarını idarə edərək layihənin icrasını planlı şəkildə həyata keçirə biləcək.

FTN 4. Risklərin proaktiv qiymətləndirilməsi, risk cavab planlarının hazırlanması və dəyişikliklərin idarə olunması üzrə biliklərə əsaslanaraq layihə davamlılığını təmin edə biləcək.

FTN 5. "Agile" (çevik) yanaşmaları, o cümlədən Scrum metodologiyasını mənimsəyərək "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" rollarını və onların funksiyalarını layihə idarəetməsində tətbiq edə biləcək.

FTN 6. Layihə hesabatları, status yeniləmələri və maraqlı tərəflərlə peşəkar ünsiyyət vasitəsilə layihə fəaliyyətləri üzrə hesabatlılığı və şəffaflığı təmin edəcək.

"Elmi-pedaqoji təcrübə" üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İxtisasa aid akademik fənlərin proqramlarının hazırlanması, dərslərin tərtib edilməsi, mühazirə və praktiki məşğələlərin təşkili, təlim materiallarının seçilməsi və hazırlanması üzrə bacarıqlar qazanacaq.

FTN 2. Tədris prosesinin planlaşdırılması, auditoriya ilə işləmək, təlim strategiyalarının seçilməsi, tələbələrin fəallığını artırmaq üçün müasir təlim metodlarından istifadə etmə bacarığına yiyələnəcək.

FTN 3. Pedaqoji fəaliyyət zamanı fənnin məzmununu müasir elmi yeniliklərə əsaslanaraq formalaşdırmaq və tətbiq etmək bacarığını inkişaf etdirəcək.

FTN 4. Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (ICT), tədris proqram təminatlarından (CAD/CAM/CAE, simulyasiya proqramları, virtual laboratoriyalar) səmərəli istifadə etməyi öyrənəcək.

FTN 5. Tədris fəaliyyətində açıq və səlis akademik ünsiyyət qurmaq, öz bilik və tədqiqat nəticələrini auditoriyaya aydın və əsaslandırılmış formada çatdırmaq bacarığına malik olacaq.

FTN 6. Pedaqoji fəaliyyətin güclü və zəif tərəflərini müəyyən etməyi, refleksiya aparmağı və gələcək fəaliyyət üçün inkişaf istiqamətlərini müəyyən etməyi öyrənəcək.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyətlərinin təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisaslaşmanın təhsil proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına necə dəstək verdiyini müəyyənləşdirməlidir.

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri					
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6
Akademik yazı və etika						
Layihələrin idarə olunması						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər						
Elmi-pedaqoji təcrübə						

Razılaşdırıldı:

Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri

Turxan Süleyman

Mədəniyyət ixtisasları qrupu üzrə işçi qrupunun həmsədrləri

Geyran Mahmudova

Mehriban Ələkbərzadə